

Факултет: ФАКУЛТЕТ ПО ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И МЕНИДЖМЪНТ
Катедра: МЕНИДЖМЪНТ В СЪОБЩЕНИЯТА
Професионално направление: 3.7. АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
Специалност: МЕНИДЖМЪНТ В ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИТЕ И ПОЩИТЕ
Образователно-квалификационна степен: БАКАЛАВЪР

ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

- 1. Наименование на курса:** БИЗНЕС ИНТЕЛИДЖЪНС И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО
- 2. Код на курса:** 47.2.7.7.59
- 3. Вид на курса:** *избираем*
- 4. Ниво:** *бакалавър*
- 5. Година на изучаване:** *четвърта*
- 6. Семестър:** *седми*
- 7. Брой кредити:** 6
- 8. Име на лектора:** *доц. д-р Лиан Неделчев*
- 9. Резултати от обучението за дисциплината:**

Целта на курса е да даде на студентите в систематизиран вид знания за методиката за извършване на бизнес интеледжънс (БИ), за технологиите за обработка на неструктурираните начални данни и използване на метаданни, анализа на тези данни и генерирането на тяхна база на широка гама от бизнес решения или разкриването на нови стратегически възможности. Основен акцент е поставен върху ключовите БИ компоненти и функции, както и към прилагането на получените обобщени данни за подпомагане взимането на решения.

Студентите, приключили обучението си по дисциплината, трябва да придобият:

Основни знания за принципите, компонентите и функциите на системите за бизнес интеледжънс; спецификата на конкретни архитектури на информационни системи в сферата на управлението; основните принципи при планирането на такива системи.

Практически умения за решаване на аналитични, методически и практически задачи и казуси, свързани с прилагането на бизнес интеледжънс, подбор на подходящи данни и др.

Компетенции: След приключване на курса студентите, успешно завършили курса, трябва да са усвоили основните принципи за планиране и провеждане на БИ дейности, както и ключовите фактори за успех при прилагането им.

10. Начин на преподаване:

Начинът на преподаване е в лекционна и дискуссионна форма, според спецификата на разглежданата материя. Акцентът е поставен на основните БИ функции и процеси, анализа на получените данни и прилагането на резултатите, като в учебните занятия се използва мултимедия и специализиран софтуер.

11. Предварителни изисквания:

Студентите следва да имат задълбочени познания в областта на бизнес информационните системи и методите за статистически анализ на данни. От съществено значение са знанията придобити по дисциплините „Бизнес статистика“, „Статистически методи в управлението“, „Бизнес информатика“, „Бизнес информационни системи“, „Конвенционален и дигитален маркетинг“, „Дигитални технологии в съобщенията“, „Финансово-счетоводна политика и приложен софтуер“ „Планиране и управление на SCRUM проекти и методологии в съобщенията“, „Управление на е-бизнеса с услуги“ и „Онлайн позициониране на услуги“.

12. Съдържание на курса:

Системи за бизнес интеледжънс (БИ) – дефиниция и основни характеристики. Историческа перспектива на понятието „бизнес интеледжънс“: Примери за извличането и използването на актуалната информация за взимане на оптимални решения в бизнеса. Компоненти на бизнес интеледжънс. Технологии за откриване, извличане и анализ на информацията. БИ архитектура. Обработка на информацията и потоците от данни. Модел на

информационните потоци. Стандарти за управлението им. Планиране на проект за бизнес интелиджънс. Основни дейности. Анализ на бизнес данни. Моделиране на данните. Неструктурирана и полуструктурирана информация - специфика. Използване на метаданни. Извличане и обработка на данните: Източници на данни. Методи за обработка и анализ. Представяне на обработените данни, методи за визуализация. Подпомагане взимането на решения в реално време. Фактори за успех при реализирането на бизнес интелиджънс: Ангажираност на висшето ръководство. Бизнес мотивация. Количество и качество на наличните данни. Тенденции за бъдещото развитие на системите за бизнес интелиджънс: Облачно базирани БИ инструменти. БИ анализи в реално време. Софтуер като услуга (SaaS) БИ.

13. Библиография:

Основна литература:

1. Sharda, R., Delen, D., Turban, E., Business Intelligence: A Managerial Approach, Global Edition, Pearson Education, Inc., USA, 2017.
2. Williams, S., Williams, N., The Profit Impact of Business Intelligence, Elsevier Inc, 2007.
3. Rud, O., Business Intelligence Success Factors: Tools for Aligning Your Business in the Global Economy. Hoboken, N.J: Wiley & Sons, 2009.
4. Moss, L.T., Atre, S., Business Intelligence Roadmap: The Complete Project Lifecycle for Decision-Support Applications. Pearson Education, Inc. Publisher: Addison Wesley Information Technology Series, 2003
5. Howson, C., Successful Business Intelligence: Secrets to Making BI a Killer App. McGraw-Hill, USA, 2008.

Допълнителна литература:

1. "Business Analytics vs Business Intelligence?". timoelliott.com. 2011-03-09. (<https://timoelliott.com/blog/2011/03/business-analytics-vs-business-intelligence.html>)
2. Carrasco, P., Business Intelligence. 2013-09-29. (<https://prezi.com/s6zuuhqlep3n/business-intelligence/>)

14. Методи и критерии на оценяване:

Методът на преподаване е в лекционна и дискуссионна форма, според спецификата на разглежданата материя. В учебните занятия се използва мултимедия. Практическите упражнения се провеждат посредством решаването на тестове, аналитични задачи и казуси. Въз основа на придобитите знания от лекциите по дисциплината, студентите разработват самостоятелно аналитични с практическа насоченост задачи и казуси, които представят и обсъждат по време на практическите упражнения. Формите за контрол се осъществяват чрез контролна карта, отразяваща присъствията и постигнатите резултати. Студентите получават заверка на дисциплината при условие, че имат не по-малко от 50% посещения на лекционните занятия и максимум 2 пропуснати практически занятия. Постигането на поставената цел на обучението се контролира чрез писмен изпит под формата на тест по време на изпитната сесия. Оценката се формира чрез точкова скала, като се взема предвид участието в практическите упражнения, и индивидуалната работа на студента през семестъра.

Окончателната оценка по дисциплината се оформя на базата на точкова система като максималния брой точки, който студентите могат да получат е 100. Те се формират от следните дейности:

- оценяване в процеса на обучение – 50 точки (разработен проект – носи 50% тежест от крайната оценка);
- успешно решаване на писмен Тест – 50 точки (носи 50% тежест от крайната оценка).

Тестът по дисциплината се състои от 15 затворени въпроса, като въпросите имат само един верен отговор и 2 отворени въпроса.

За всеки верен отговор на затворените въпроси се дават по 2 точки, а за всеки грешен отговор се дават по 0 точки. Получаването на точките на отворените въпроси, е както следва: перфектно разработен - 10 точки, изчерпателно разработен - 8 точки, неизчерпателно разработен - 6 точки, задоволително разработен - 4 точки, незадоволително разработен - 2 точки и невярно разработен - 0 точки.

Формирането на крайната оценка е на базата на получените точки, като съответствието между броя точки и оценката по шестобалната система е дадено в Таблица 1.

Таблица 1.

Брой точки	Оценка по шестобалната система
От 0 до 30 точки	Слаб 2 (F)
От 31 до 40 точки	Слаб 2 (FX)
От 41 до 50 точки	Среден 3,00 (E)
От 51 до 60 точки	Среден 3,00 (D)
От 61 до 70 точки	Добър 4,00 (C)
От 71 до 80 точки	Мн. добър 5,00 (B)
От 81 до 100 точки	Отличен 6,00 (A)

15. Език на преподаване: *български*